

No podem tornar enrere, però podem avançar cap al desconegut

Autor: Oscar Garcia Gimeno. Metge de Família i tutor del CAP Can Bou. CASAP – Consorci Castelldefels Agents Salut

Una de les pel·lícules que més m’ha marcat en els darrers anys ha estat “Interestel·lar”, on s’hi visualitza la pèrdua de les collites de la terra i com l’aparició d’un forat de cuc permet crear esperança per a la supervivència de la població, un símil plausible a la innovació, com a eina bàsica per crear esperança.

Els darrers anys s’ha arribat a qüestionar els pilars de l’atenció primària ACCESSIBILITAT I PRIMER CONTACTE, LONGITUDINALITAT, INTEGRALITAT i coordinació.

Aquests dubtes dissipats des de la ciència demostrant l’impacte en salut de cadascun dels atributs de l’atenció primària. Com l’estudi que demostra que el codi postal o la longitudinalitat tenen un impacte directe no únicament en la qualitat de vida sinó també en termes de supervivència, així com una millor eficiència disminuint el nombre de derivacions a nivell hospitalari de malalties cròniques, per exemple.

Un dels passos actuals hauria de ser assumir la creació de nous pilars davant dels canvis de les característiques de la societat actual, tant intrínsecs com extrínsecs a l’atenció primària. Si bé l’adaptabilitat es dona per descomptada al nostre àmbit, les dinàmiques poblacionals en relació amb les demandes dels ciutadans ens haurien de fer valorar un enfocament innovador a l’àrea de la immediatesa.

Evidentment, l’arribada de la intel·ligència artificial pot suposar un canvi en el paradigma de l’atenció a l’usuari, si bé és cert que una figura indispensable i molt rellevant per a aquesta atenció és i serà la de l’assistent clínic.

La immediatesa hauria de convertir-se en un nou pilar de l’atenció primària?

En els nous temps on la narrativa del pacient ha de ser escoltada destaca la necessitat d’una **resposta immediata** davant d’estats de salut i malaltia diferents, així com els tràmits burocràtics secundaris a la tasca assistencial (baixa laboral).

L’increment de pressió assistencial secundària a variacions demogràfiques (cronicitat, envelliment, canvis socials) juntament amb la immediatesa ha generat en molts casos una situació d’embut a la porta d’entrada, on sembla que la resposta als “mals” socials ha de ser gestionat gairebé en exclusivitat pel sistema públic de salut.

Valdria la pena analitzar l'impacte en termes de salut de l'augment de demanda tant presencial com no, i valorar si aquells tràmits sense impacte haurien de ser gestionats des d'altres actors comunitaris o la creació de nous per evitar trobar-nos en una situació de cures inverses.

Seguir fent el mateix no pot ser la resposta davant d'un repte que consumeix gran part de recursos amb un impacte nul o residual, convertint-se en molts casos en una barrera que limita l'accessibilitat als usuaris que més es poden beneficiar d'una atenció sanitària. No tenir en compte la immediatesa suposa perpetuar el problema.

Un altre dels reptes actuals rau en **potenciar el talent**. En els darrers anys hem pogut objectivar com el talent no ha estat prou valorat per l'atenció primària, cosa que ha suposat i suposa grans dificultats per respondre no únicament als ciutadans sinó als mateixos valors que desprèn l'atenció primària.

Potenciar el talent ha de ser una de les estratègies per mantenir l'excel·lència i la qualitat assistencial, per això no ens podem limitar a la visió economicista, sinó realment dotar de temps per permetre desenvolupar en la tasca assistencial totes aquelles potencialitats que tenen els treballadors de l'atenció primària.

«El nostre destí és anar més enllà de les nostres limitacions»

Un dels grans esforços de l'atenció primària ha estat facilitar l'autonomia i augmentar les competències de tots els integrants de l'equip. I fins i tot creant recursos assistencials propis, en el moment en què la línia estratègica ha estat aquesta, els resultats demostrats han estat altament positius per al sistema i la població.

Innovar amb esperit vocacional és sens dubte la millor fórmula per buscar solucions als problemes canviant d'una societat que circula en el temps a una velocitat molt superior a les anteriors, però per fer-ho de manera estructural ha de néixer des de l'afecte a l'especialitat i amor als ciutadans que atenem. Tal com es diu a la pel·lícula "Interstellar" "L'amor és l'únic element que transcendeix en el temps i l'espai".

Citació

Autor: Garcia Gimeno, Oscar

Títol: No podem tornar enrere, però podem avançar cap al desconegut

Revista: APSalut. Volum 12. Número 3. Article 248

Data: 29 de setembre de 2024